NYA SVERIGE

EN ROMAN OM DE FÖRSTA SVENSKARNES LIF I AMERIKA. af Aivva Uppström

(Forts. fr. föreg. nr.)

Johan Papegoja sökte ännu öfvertala guvernören, men denne var orubblig. I hans kraftfulla, hetsiga lynne löpte en åder af tungsinthet, som stundom kom honom att inför hopade svårigheter öfverväldigas af ställtningens vanskliget och kasta yxan i sjön. Så hade det varit, då han efter tapper strid uppgaf Chemnitz' fästning, och så var det nu. Han sade: "Tala ej mer om detta, jag far hem!" De reste sig och trädde ut. Printz varseblef Elsa, som for upp från bänken. Han tvärstannade, och de buskiga ögonbrynen sammandrogos. "Hvadan kommer du?" frågade han barskt. — "Jag har suttit här," stammade Elsa, blodröd i ansiktet. "Har du lyssnat?" — Hon teg. — "Har du hört hvad vi talat om", sade han häftigare. — "Ja", hviskade hon. — "Hur har du vågat..." röt han, stampande med foten. — "Jag var här, då de nådige herrarne kommo, och så djärfdes jag ej träda fram..." — "Och så har du lyssnat hela tiden", tor Printz ut. Han tog ett steg mot henne och grep efter värjan. Papegojan lade sin hand hejdande öfver hans och sökte blidka: "Varen dock ej så hård. Det är ju en ung kvinna, och se, hon gråter." — Printz stod stilla, men såg vred ut. "Lipa nu", sade han, "och gå sedan och sladdra om hvad du hört guvernör Printz säga i earum till sin frände." Elsa såg upp. "Nej, jag skall tiga, om i viljen det." Printz skrattade föraktligt: "När kan ett kvinnfolk tiga!" — "Jag kan det," sade Elsa. Han skrattade än mer hånligt. Men då tog den rädda flickan ett steg fram mot honom, och ögonen blixtradeblixtrade: "Kännen i mig som lögnerska, herr Printz, eftersom i ej viljen tro mig!"

Guvernören mätte henne förvånad med blicken och frågade: "Hvem är du, som talar så dristeligt?" — "Jag är fostrad hos frimannen Olof Stille, men min fader var mäster Reonus Torkillus." Printz min blef blidare. "Jag känner nu igen dig. Men hvarför är du här?" — "Jag kom för att bedja den ädla fru Maria om lökar och fröa till vår örtagård." — "Det skall du få. Och kan jag lita på att du tiger?" — "Ja." — "Gör så och glöm hvad du hört". — "Nej, jag skall minnas det i alla mina lifsdagar!" utropade hon. Printz såg skarpt på henne, men hennes ord behagade honom egentligen, han teg därför och tecknade åt henne att följa honom.

Alla tre gingo tysta. Elsa såg ibland skyggt bort till de höga herrarne, som hon väl sett förr, men knappt på så nära håll. Närmast henne gick Johan Papegoja, vacker och manligt ståtlig. Han närmade sig medelåldern, och det fanns gråa strån i det blonda håret och skägget, men ansiktet med den böjda näsan var skärt och fyllligt, och de blåa, glänsande ögonen voro klara som ädelstenar. Till höger gick Printz med tunga steg, ty han var stor och tjock. Hans sextio år och ett lif i vedermödor och arbete hade på hans väderbitna breda ansikte med dess hängande kinder och dubbelhaka tryckt åldrdomens prägel. Det blonda på axlarna nedhängande håret var starkt gråsprängdt, liksom mustascherna. Under tjocka, buskiga ögonbryn med bistra veck emellan sände ett par mörkgrå ögon stickande, glimmande ögonkast, som förrådde mannens häftiga lynne.

I krydgården stodo fru Maria och Armgard vid blomsterkvarteret och ansade rosenbuskar, som redan buro små knoppar. Papegoja visade med en handrörelse ditåt och sade leende till Elsa: "Där är fru Maria, talen med henne. Jag önskar Eder god lycka till Eder begäran, jungfru."

Fruarna vände sig om. Då Armgard såg sin man vänligt och leende tala med en ung flicka, for en skugga af missnöje öfver hennes vackra, högmodiga ansikte. Hon gick emot männen utan att se åt Elsa, som skygg och nigande gled förbi henne. Printz, hvilken intet undgått, log knappt märkbart. Han följde efter Elsa, anbefallde henne åt hustrun och tillade, att då det nu var långt lidet på förmiddagen och nära middag, skulle hon äta med vid deras bord. Att han visade henne denna gunst och ej skickade henne till tjänstfolket berodde innerst på att han ville förarga dottern, med hvilken han tvistat på morgonen.

Fru Maria, den ett tioårigt äktenskap lärt foglighet och undfallenhet och som dessutom väl kände Elsa, tog med en viss likgiltig vänlighet emot henne, gaf henne hvad hon bad om och undervisade flickan om de olika planternas vård.

*

Snart samlades Printzhofs åbor till middagsmåltiden: drängar och pigor i ett kök i ena flygeln, herrskapet i mangården. Denna, ett envåningshus och likasom de flesta i landet bygd af hickorstockar, hade cederspån på taket och en utbygd förstukvist, samt i ruter snidad port med väldiga lås och reglar af järn. I förstugan hängde kappor, horn och vapen på väggen. En stor vattenbehållare af drifven koppar och ett grämåladt, snidadt skåp utgjorde inredningen. Till höger var dörren till stora salen, som nyttjades blott vid festliga tillfällen, till vänster en dörr, till dagligstugan. Därinne hade Elsa aldrig varit, och hon såg sig häpen omkring. Allt syntes henne praktfullt: de hvitmålade väggarna och taket, de blyinfattade rutorna, som voro större än hemma, de högryggade, läderklädda stolarna, det tunga i brunt och svart målade skåpet, ekkistorna, hvaraf det fanns en stor och två mindre, alla försedda med scener ur Den heliga Skrift, snidade i upphöjdt arbete på dem. Öfver locken lågo brokiga väfnader. I ett hörn stod något för henne välkändt, en spinnrock. Den höga öppna, alkovliknande kakelugnen, nu tom, undrade hon på, men mest på väggens prydnader. Där hängde en stor spegel med svartmålad ram — hemma fanns blott en helt liten — och taflor. Hon såg att två föreställde Printz och fru Maria. Om den tredje, som afbildade en herre med guldgult hår och skägg, hög panna och klara blå ögon, fick hon på en skygg fråga det svaret, att den föreställde högstsalig konung Gustaf Adolf. Med undrande glädje betraktade hon sedan oupphörligt de öppna, sköna dragen.

I detta rum samlades familjen. Den var rätt talrik. Printz hade varit gift en gång förut. Hans första hustru var en tyska, liksom den andra. Deras två äldsta döttrar hade stannat i Sverige som gifta, men sonen Gustaf, en ung mörklagd man, trädde, hemkommen från en jakt, in i salen. Den yngsta dottern, Armgard, var sedan sju år förmäld med Johan Papegoja. Innan Printz reste ut, hade han, då änkling, gift om sig med fru Maria von Limnestau. Hennes barn voro födda i Amerika: den nioåriga Catharina och ett årsgammalt flickebarn, Elsa, som en piga bar på armen i kammaren bredvid. Armgard var den af barnen, som mest bråddes på fadern; ståtlig och fyllig var hon, bar högt sitt hufvud med mörkt, rikt hår. Hennes hvälfda ögonbryn och ofta spotskt krusade läppar gäfvo ansiktet ett högdraget uttryck, i de stora mörkgrå ögonen flammade det ej sällan hett. Styfsint och högfärdig, kom hon ofta i delo med fadern, men var dock hans älsklingsbarn. Hon hade några år varit gift med Papegoja, och hennes voro ett par små ljuslockiga gossar, Göran och Bernt, som lekte på gården med Catharina, samt två ännu mindre flickor. Den unga familjen bodde i ena flygeln, men åt vid guvernörens bord.

Hos Stille drack man i hvardagslag mjölk eller dricka, här stod i kannorna öl och fint vin, rågade fat buros in. Där kom lax från Delaware, kalkonstek, skinka, potátis, skålar med sur mjölk samt inkokta persikor. Pigor sprungo med faten mellan bordet och köket, till hvilket en dörr borta på högra sidan ledde. Det kom glimtar från kopparkärl och drifna mässingsfat. Det fanns utom Elsa två gäster till, hvilka i tjänsteärenden sökt Printz. Det var landets tvenne svenska präster. Mäster Holgh hade efterträdt Campanius i Tenakongs prästgård, Lars Lock, eller som han ock nämndes Laurentius Caroli Lockenius, verkade i Christina. Den förre kände Elsa väl, den senare hade hon knappast sett.

Printz tyckte om ett godt bord. Han tog duktiga portioner af hvar rätt, strödde rikligt med socker och ingefära på filbunken, drack tre bägare med vin. Allt som tiden skred, ljusnade hans bistra min, han talade öppenhjärtligt och högröstadt om allt möjligt. Han svor och skrattade öfver mosquitos, som gjort tillvaron outhärdlig vid fort Elfsborg, Myggenborg borde det kallas. Man finge rent af vara de holländske tacksam, att de gjort fästet onödigt och onyttigt. Så sade han skrattande, att de holländske hade sitt straff i engländarne, som gjorde dem lika mycken förtret, som myggor och holländare tillsammans vållade de svenska. Ja, de engelske voro lika envisa och besvärliga som myggsvärmar. Flera gånger hade de ju sökt slå sig ned både i de svenska och de holländska revieren vid Delaware, så att man måst köra bort dem. Då hade allt de holländske hållit till godo med svenskarnes hjälp mot inkräktarne. På tal om de engelske kom han ihåg, att i år sir William Berkeby afgått från sin befattning som guvernör i Virginien och efterträdts af Bennet, och han undrade om det kunde inverka på grannsämjan. Printz förde sålunda ordet. De andra männen svarade då och då instämmande. Fruntimren tego, Armgard stel och spotsk, fru Maria med ett uttryck af försiktig självbehärskning i sitt ännu vackra, men något bleka och färade ansikte.

Då man reste sig från bordet, kom Abbe Claesson in och anmälde, att några indianer ville träffa guvernören. Printz befallde nådigt, att de skulle komma in, hvilket skedde. Det var Market, höfdingen för en liten stam, som bodde på fastlandet närmast Tenakong. Han var Printz mycket tillgifven. Med två krigare i följe trädde han in, hälsade blekansiktenas store höfding och bad att få lämna en gåfva. Det var en hel indiansk dräkt, Printz hade nämligen en gång uttalat en önskan att äga en sådan. Den bestod af jaktskjorta, byxor och gehäng af skinn, allt tätt besydt med wampumpärlor, hvita, bruna och blåröda, satta ihop till bilder af djur, omgifna af slingor, stjärnor och andra figurer. Printz blef glad som ett barn, tackade indianerna upprepade gånger, synade och strök hvart plagg och höll upp dem till beskådan åt de närvarande. Så lät han hämta tobak och indianska pipor, bjöd rödskinnen på vin, slog själf i en bägare åt sig, rökte och drack med dem under lifligt samtal.

Under tiden hade pastor Lock, en lång, mager mörkskäggig man, gått fram till Elsa. "Jag har hört sägas, jungfru, att I åren dotter till min företrädare, mäster Torkillus." Elsa såg blygt upp på honom, men då hon fann, att det barska ansiktet nu hade ett vänligt uttryck, svarade hon lugnad ja. "Det förundrar mig, att jag aldrig sett eder i Christina, änskönt det är edert barndomshem." — "Jag har endast en gång varit dit, sedan I kommen till landet, herre. Vi kvinnor komma sällan långt hemifrån, om söndagarna rida far och mor till Tenakong, om ej väglaget är för styggt på vintern, och en af oss barn följer med." — "Hvarför ej alla?" — "Vi ha blott tre hästar. Men på sommaren gå de, som ej få rida, till fots till kyrkan." Lock fortfor att tala om hennes fader. "Han synes vara mycket älskad af folket. Det bedröfvar mig, att ej ha fått lära känna en så god man. Från hvilket landskap var han?" — "Från Västergötland. Min fader föddes i Färsbergi Mölndals by, men gick i skola i Lidköping." — "Hvar verkade han då, innan han for ut?" — "Han predikade i Skara. Sedan kom han till Göteborg, där han lärde vid en skola och var kaplan hos herr Anders Printz." — "Guvernörens broder?"— "Ja." — "Han dog visst ung?" — "Min fader var blott trettiofem år, då en tärande sjukdom fick makt med honom. Ingen här kände den eller visste bot därför. Förgäfves vårdade min moder och jag honom. Jag var blott tio år, men jag minnes så väl hur glad och stark och god han var, innan han blef sjuk," — tårar stego i hennes ögon — "och god och glad var han äfven, då hans styrka svann, och han tärdes och bleknade af allt mer. Så låg han tåligt och stilla från den 23 februarius till den 7 septembris." — "Hvilket år?" — "Anno 1643." — "Jag har sett hans graf på kyrkogården," sade Lock. — "Ja," sade Elsa sorgset, "jag längtar att åter besöka den och min mors. Jag skall bedja min fosterfader att få följa med nästa gång han far dit." — "Ja, gören det, jungfru. Så att I, prästdottern, nu lefver i en bondes hus." Hon svarade ifrigt: "Olof Stille var mina föräldrars bäste vän. Han och hans hustru äro som far och mor för mig. Jag är lycklig att vara hos dem." — "Det är godt," svarade Lock. Han fortfor att tala om hennes far och slutade: "I och edra fosterföräldrar åren välkomna, när I besöken Christina. Det gläder mig att hafva råkat eder, jungfru, och det vill jag säga, skullen I någonsin vara i nöd och behöfva hjälp, så kommen till mig."

Elsa tackade och tog farväl af honom och de öfriga. Printz var i bästa lynne, klappade henne på axeln och sade, att hon kunde komma åter och få ännu mera lökar, så många hon ville.

*

Det hade varit en af de händelserikaste dagarna i Elsas stilla lif och då hon var på hemvägen, kände hon sig yr af alla minnen, som svirflade i hennes hjärna. — Det var mötet med Rinowehan, samtalet hon åhört, middagen och sammanträffandet med Lock jämte de däraf väckta hågkomsterna af föräldrarna och den tidiga barndomen. Mest framträdde minnena från Printzhof; de hade släckt den sällsamma, förvirrande glöd, som mötet med Rinowehan tändt; hvad som tilldragit sig mellan dem på morgonen synteå så fjärran och overkligt. Äfven mötet med Jack och hans löfte föllo henne snart ur minnet. Men guvernörens ord hörde hon ännu tydligt i sitt inre. Hon, som knappt visste något om hvad som rörde sig i hennes eller andras själar, hade olofvandes fått skåda in i en människas inre och var häpen och rädd mför den nya erfarenheten. Så tänkte den fruktade och stränge, han kunde ej blott vredgas och befalla utan äfven ängslas och lida! Hennes tankar hade hittills rört sig inom hvardagslifvets krets, som hon hade gemensam med de andra hemma, och inom en drömvärld hon hade för sig själf, nu för första gången varsnade hon större verkligheter, tänkte öfver landens och folkens öden. Hon undrade på hvad Printz sagt om koloniens betydelse för hemlandet, och med en kylande ängslan mindes hon hans ord om den fara, som hotade från de holländske. Nya tankar hade vaknat hos henne, och hon grubblade på det hon hört i flera dagar.

Sommardagar.

Solen sken, dagarna blefvo allt varmare, det var sommar i Nya Sverige. Grönskan blef mörk och tät, frukt och säd begynte mogna. Redan i juni kunde de tidigaste slagen skördas. Det var brådt med arbetet på frimännens gårdar ty armarna voro få, ehuru flerstädes några familjer bodde tillsammans. Sällan hade svenskarna därför tid att hälsa på i hvarandras nybyggen. Blott om söndagarna samlades en del till gudstjänst vid Tenakong eller Christina. Men från ort till ort gingo bud och tidender, förmedlade af indianerna. Nästan dagligen visade sig några af dem vid svenskarnas nybyggen. De kommo med fisk, villebråd och vildfrukter, bytte sig för dem till mat och redskap af de hvite, stundom kommo de blott för att hälsa på som vänner. Ej blott de vid älfven boende indianerna, gemensamt kallade Delawarer, umgingos med svenskarne, utan äfven de hvita och svarta Minquas, hvilka om vintern vistades längre in i det villebrådsrika landet, men om somrarna fiskade vid Pontaxats stränder. Bäst var sämjan mellan dessa båda stammar och svenskarna, som af de förra kallades "vårt eget folk". Äfven med Delawarerna lefde man i fred och vänskap, om ock dessa någon gång visade sig missnöjda, ja fiendtliga. Ytterst sällan hade det dock händt, att några svenskar dödats af dem, och höfdingarna voro måna om att stå väl hos guvernör Printz, som de fruktade, ehuru de logo åt hans fetma och sinsemellan öknämnde honom "Den stora tunnan."

(Forts.)

Bland nordbor i Amerika

Ole Bohman, en välkänd landsman i Troy, Idaho, har valts till statsrepresentant från Latah county å republikanska valsedeln.

Bygnadsfirman Benson & Johnson i Kingsburg, Cal., har erhållit kontraktet på tillbyggandet af skolhuset i Lindsay. Kontraktet går löst på $44,000.

Förtroendeuppdrag. Adolph Anderson i Duluth, Minn., har af bygnads inspektör S. M. Kielly blifvit beordrad att under den närmaste tiden inspektera hissarne i Duluths butiker och kontorsbygnader.

I självförsvar dödade farmarer Charles Peterson, bosatt nära Pendleton, Ore., för några dagar sedan en okänd man, som skymfat hans hustru och som hotade att döda dem båda. Likbesiktningsjuryn fritog P. från allt ansvar.

För egen hand. Frank Bergquist påträffades härom dagen död i sitt rum i Porteo hotell i St. Paul, Minn. Han hade tagit sitt eget lif genom att hänga sig. Bergquist var 45 år gammal samt efterlämnar hustru och dotter.

En svensk främst på listan. Arthur M. Swanson från Philadelphia, Pa., har vid examen inför civiltjänstkommissionen tagit högsta betyget bland alla sökande till den af kommissionen ledigannonserade sekreterarebefattningen.

Landsman uppfinnare. Fritz Hilmer Carlson i 6055 S. Peoria st., Chicago, har uppfunnit ett alldeles nytt fortskaffningsmedel, hvilket han gifvit namnet "Overland skates". Med tillhjälp af detta är det, efter hvad företagna prof visat, möjligt att åka ända till 50 mil i timmen, och det äfven om väglaget icke är det allra bästa.

Svensk agronom och skriftställare. C. J. Zintheo, ingenjör i John Deerefirmans tjänst i Seattle, Wash., har i senaste numret af Northwest Horticulturist & Dairyman bidragit med tvenne ledande artiklar. Den ena gäller den fullständiga mjölkningsmaskinen, och den andra värdet af s. k. "silo" som foderämne för nötkreatur.

Dödsdömd får uppskov. På begäran af Joseph Hillströms i Salt Lake City, Utah, rättegångsbiträde beviljade domare M. L. Ritchie nyssgen tjugo dagars ytterligare tid för Hillströms vädjan till statens högsta rätt. Hillström är dömd till döden för mordet på J. G. Morrison, som jämte sin son ihjälskötts i ett öfverfall i sin handelsbod sistlidne januari.

Genom explosion härom dagen i ett kemiskt laboratorium i New York City, N. Y., tillhörigt Consumers Chemical Corporation, omkom Carl W. Johnson, en son till bankpresident John D. Johnson och hans maka i 115 Prospect st., Jamestown, N. Y. Den aflidne var omkring 42 år gammal och efterlämnar hustru och tre barn, föräldrar, en syster och fyra bröder, samtliga bosatta i Jamestown med undantag af en broder, Earle E. Johnson i Fort Wayne, Md.

Norska utställningsbygnaden i San Francisco, Cal., kommer att uppföras af den unge norske bygmästaren Markus Markussen, en medlem af Norska sångföreningen. Den unge bygmästaren har på senaste tiden — han har endast haft sin egen affär i tre års tid — uppfört flera vackra residens på entreprenad där i staden, bland dem ett för $20,000 för guvernör Johnsons son. Markussen är född i Kristiansand och kom hit som sjöman för 11 år sedan.

Stadsvalet i Worcester, Mass. Vår landsman Pehr G. Holmes valdes till alderman-at-large med 12,262 röster eller nästan dubbelt så många som tillföllo hans demokratiske motkandidat. I ward 6 blef Christian Nelson (dansk) vald till alderman med 1,500 röster eller 652 flera än den demokratiske motståndaren Carey fick. Till att fylla återstoden af Nelsons termin i common council valdes Carl J. Rosander med 1,658 röster.

Ernie Hjertberg ligger i. Vi ha förut omnämnt, skrifver Nordstjärnan i New York, att de amerikanska tränarne i allmän idrott som engagerats i flera af de europeiska länderna, nu återvändt hit, förklarande alla försök att få tillhopa idrottslag lönlösa under nuvarande förhållanden i Europa. Den som emellertid icke gifvit upp är de svenska idrottsmännens energiske tränare, den bekante svensk-amerikanen Ernie Hjertberg, hvilket torde framgå af nedanstående notis, hämtad ur en nyss hitländ Stockholmstidning: "Ernie Hjertberg har i dagarne återkommit från en liten tripp nedåt södra Sverige för att se till hvad man gör för att ordna inomhusträningen i vinter. Hjertberg har stora planer för den stundande vintern, och särskildt lär han ämna söka få fatt i stora starka karlar för att vi skola få fina kastare till 1916. Ernie Hjertberg hör till dem som, trots allt, tro att 1916 blir ett stort idrottsår. I detta sammanhang kan det ju vara af intresse höra att Hjertberg ämnar sätta in en viss del af sin omfattande energi på att få ett representativt svenskt idrottslag öfver till Amerika nästa år, och omöjligt är icke att en sådan plan skulle kunna realiseras."

Kort lycka. Gift i endast fyra dagar — och sedan lagd på bår. Det är det öde som drabbat 18-åriga mrs Gunda Nelson, hustru till Ernst Nelson, en i staden San Franciscos, Cal., tjänst anställd eldare. Nelson, som nyligen med sin unga hustru inflyttaat i sin lilla våning, 1382 Hampshire street, hade härom morgonen kommit hem för att byta om kläder, men fann att han glömt sina nycklar i sina arbetskläder. Då han fann dörren stängd, ville han icke väcka sin hustru, utan begaf sig till sina föräldrar och klädde om sig där. Då han senare på dagen ånyo försökte komma in i sin våning, fann han fortfarande dörren stängd. Tillsammans med en granne skaffade han sig emellertid tillträde, och då dörren till våningen flög upp, slog en stark lukt af gas dem till mötes. I sängkammaren låg den unga makan, till utseendet liflös. Skyndsamt fördes hon till Mission Emergency-lasarettet, där emellertid läkaren förklarade, att hon varit död i åtskilliga timmar. Den så hastigt och under så sorgliga omständigheter aflidna unga hustrun var född i Norge och hade, som sagdt, endast varit gift i fyra dagar. Vid undersökning visade det sig att en bristfällig gaskran var orsaken till olyckan.

Colonial Theatre
Main St. Mellan Logan & Henry
KÖP FAMILJEBILJETTER
7 för 50c.
Dessa biljetter äro goda för inträde när som hälst.
Till salu vid biljettluckan.
Barn 5c.

FURNITURE
on Easy Payments
OVERLAND
MAIN & ALEXANDER

Bruka eder "Homestead"-rätt.
Värdefulla "Homesteads" passande för jordbruk, och likaledes skogland. Utmärkt jord. Uppodlade farmar till salu. Skrif efter fullständiga upplysningar till: BAUDETTE REALTY & DEVELOPMENT CO., Baudette, Minn.

FRITT.
Alla kristna borde läsa dessa pamfletter:
"Hvar äro de döda?" "Hvilket är det sanna evangeliet?", "Glada kristna", "Seger öfver graven".
Förklarade enligt Skriften och sända fritt på begäran.
Eller vi vilja sända de fyra pamfletterna här ofvan och en speciell broschyr "Hvad säger Skriften om Helvetet?" (78 sidor) med postporto för 10c.
BIBLE STUDY CLUB,
59 Alloway Ave. Winnipeg.

Uppfinnare.
Det europeiska kriget har förorsakadt, att Förenta Staterna och Canada äro afhängiga af deras egen fabrikat; skrif idag efter min FRIA BOK öfver patent samt listan öfver de mest efterfrågade uppfinningar. Patent förskaffa förmögenhet.
H. J. Sanders,
Patentadvokat,
165 Webster Building, La Salle & Van Buren Sts., Chicago, Ill.

Arliga Julexkursioner
Val af Vägar — Fem Månaders Giltighet.
NEDSATTA PRISER
till
ATLANTISKA HAMNAR
i förening med biljetter till
GAMLA LANDET.
Dagligen-den 7 Nov. till 31 Dec.
Fullständiga underrättelser gifvas på begäran af alla Canadian Northern agenter eller af
R. CREELMAN, Gen. Pass. Agent, WINNIPEG.

Värdefull Svensk Bok FRITT!
Hvarje man borde sända efter ett exemplar af den intressanta och lärorika Svenska Rådgifvaren
"Goda Råd"
Denna berömda med flera illustrationer försedda läkarebok, som Doktor Leigh skrifvit speciellt för svenskar i Amerika, lämnar många värdefulla råd och upplysningar för unga män, omnämner alla för mannen säregna sjukdomar, dessas följder, förebyggande och huru de kunna botas i hemmet o. s. v., äfvensom råd i händelse af olyckstillfällen, och borde läsas af män i alla åldrar.—Boken sändes alldeles gratis och portofritt i förseglad omslag till alla, som insända namn och adress till
Dr. L. K. LEIGH, 177 N. State Street., B. 14, Chicago

D.E. ADAMS COAL COMPANY LIMITED
WINNIPEG MANITOBA
Hufvudkontor: 224 Bannatyne Ave. Telefon: Main 740-741-742

Läs Detta!
DET BLIR INGEN JUL FÖRUTAN
för den som ej förser sig med ett exemplar af
"NORDISK JUL"
"NORDISK JUL" har utkommit i absolut förstklassig utstyrsel och har fått fördelaktigt erkännande af tidningspressen.
"NORDISK JUL" är den enda skandinaviska jultidningen som utgifves i Canada.
"NORDISK JUL" sändes till hvar och en som insänder 25 cents.
"NORDISK JUL" sändes till Sverige, om adress bifogas.
"NORDISK JUL" har ett omväxlande innehåll, gediget och underhållande.
"NORDISK JUL" bör finnas i hvarje svenskt och norskt hem i Canada.
"NORDISK JUL" har en begränsad upplaga, hvarför de som önska förse sig med ett exemplar böra göra detta I D A G.
"NORDISK JUL" kommer att öfverraska dig.
"NORDISK JUL" erhålles från O. L. Holmgren, 418 Sinclair Street, Winnipeg, Man.

GRAND CAFE
Äkta svensk servering af svensk personal. "MEAL TICKETS".
Godt kaffe med tillbehör. — Väl lagad, svensk mat.
Lokalen har utvidgats med ett stort musik- och sällskaperum, en passande samlingsplats för den svenska ungdomen.
C. H. LARSON, ägare. 385 Logan Ave. Förut Norden Café.

THE ELM FUEL AND FEED
J. JOHNSON.
Upplagsplats och kontor:
Hörnet Talbot & Wolf St., Elmwood. Telefon St. Johns 2518.
Alla sorters Ved, Kol och Koks. Hafre, Korn, Hvete, Hö o. s. v.
Alla sorters mjöl. Ved uppköpes.

6 ONLY $ — HAPPY — MAKES HOME
KÄNNER NI ER ENSAM?
Icke om ni har en HOME MUSIC BOX. Det är det nyaste och mest storartade, billigaste och mest underbara musikinstrument för hemmet någonsin utbjudet. Det är mera njutning däri än om $100 Kammarorgel, emedan den alltid är rede och inga behöfver tubbas till att spela. Ingen kännedom om musik behöfves för att kunna spela hvilken som helst melodi. Så enkel att ett barn kan sköta den. Enhvar blifver mycket öfverraskad och nöjd. Den spelar öfver 100 stycken, som visas af listor som följer med hvarje MUSIC BOX. Den kan användas i kyrkor, söndagsskolor, loger, sång- och andra föreningar att leda sången. Sparar kostnaden för en kväll genom att furnera musik för fest eller dans. Spelar alla kända hymner, dansmusik och populära sånger. Ni kan upprepa stycket eller spela ett annat stycke efter behag. Den kostar endast $6.00. I prydlig låda jämte musik. Vi skola sända den vid betalandet af $2.00, ni betalar resten vid mottagandet. Agenter önskas. Sänd 2-cents frimärke för vår katalog. STANDARD MFG. CO., 98 Park Place, New York, P. O. Box 1179, Dept. 24.

FÖRSTA KLASS ACCIDENS-TRYCK
utföres å SVENSKA CANADA TIDNINGENS TRYCKERI.
Vi önska fästa våra många vänners uppmärksamhet på, att vårt tryckeri blifvit kompletteradt med moderna och tidsenliga stilsorter och maskiner, hvarför vi kunna åtaga oss utförandet af all slags "Job Printing", ifrån det minsta till det största. Arbetet inom tryckeribranschen utföres af första klass "union"-män, hvilket garanterar för arbetets kvalité. Gör oss ett besök och öfvertyga eder själf.
325 Logan Ave.
Särskild uppmärksamhet fästes vid order från landsorten. Prisuppgifter lämnas beredvilligt och kostnadsfritt.
WINNIPEG - - MANITOBA

NÄMN S.C.T., NÄR NI GÖR UP PKÖP HOS VÅRA ANNONSÖRER!